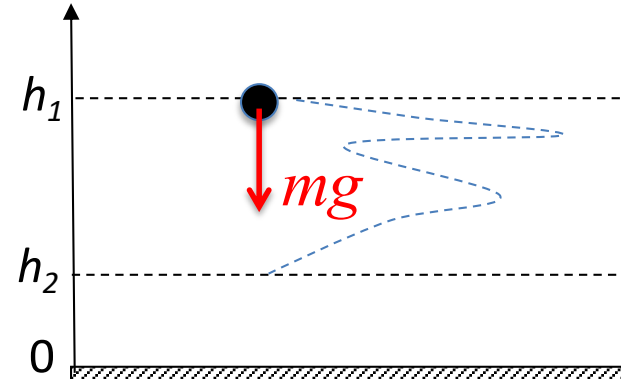
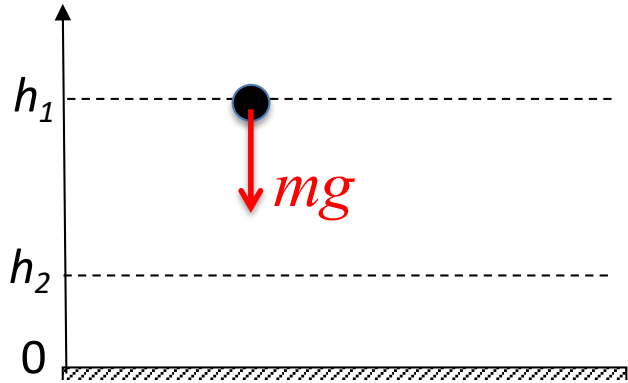

Energia potencjalna grawitacji

Praca siły grawitacji nie zależy od drogi przebytej przez ciało, a jedynie od końcowego i początkowego położenia ciała.

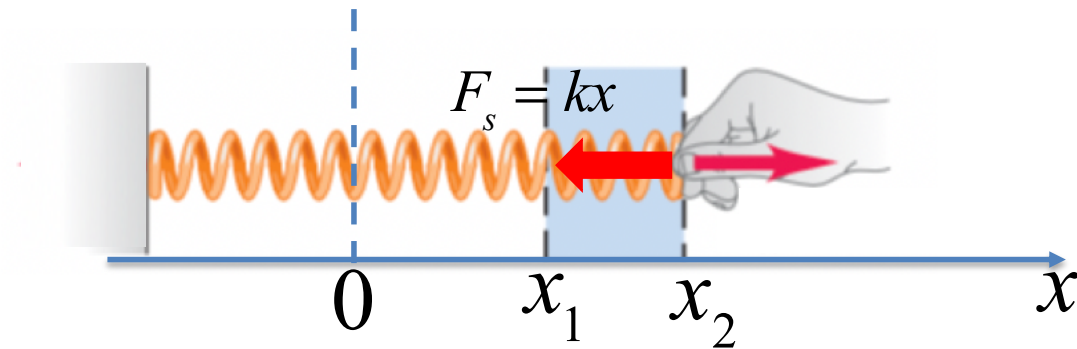
$$W_{mg} = mgh_1 - mgh_2$$

Energia potencjalna grawitacji na wysokości h :

$$E_p = mgh$$

Energia potencjalna sprężystości

Praca siły sprężystości zależy jedynie od końcowego i początkowego położenia ciała.

$$W_{F_s} = \frac{1}{2} kx_1^2 - \frac{1}{2} kx_2^2$$

Energia potencjalna sprężystości:

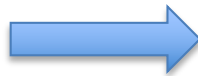
$$E_p = \frac{1}{2} kx^2$$

Praca siły zachowawczej = zmiana energii potencjalnej ze znakiem minus

Pracę każdej siły zachowawczej możemy wyrazić jako zmianę energii potencjalnej ze znakiem minus:

$$W_{mg} = mgy_1 - mgy_2$$

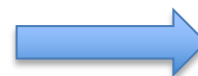
$$E_p = mgy$$

$$W_{mg} = E_{p1} - E_{p2} = -\Delta E_p$$

$$W_{F_s} = \frac{1}{2}kx_1^2 - \frac{1}{2}kx_2^2$$

$$E_p = \frac{1}{2}kx^2$$

$$W_{F_s} = E_{p1} - E_{p2} = -\Delta E_p$$

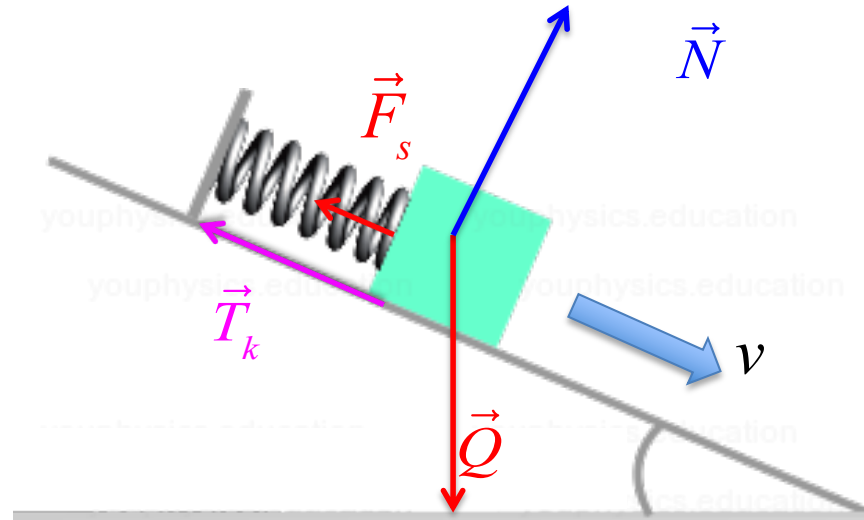
Zasada zachowania energii mechanicznej

Przykład:

Praca całkowita:

$$W_{\vec{T}_k} + W_{\vec{Q}} + W_{\vec{F}_s} + W_{\vec{N}} = \Delta E_k$$

$$W_{\vec{T}_k} - \Delta E_p + W_{\vec{N}} = \Delta E_k$$

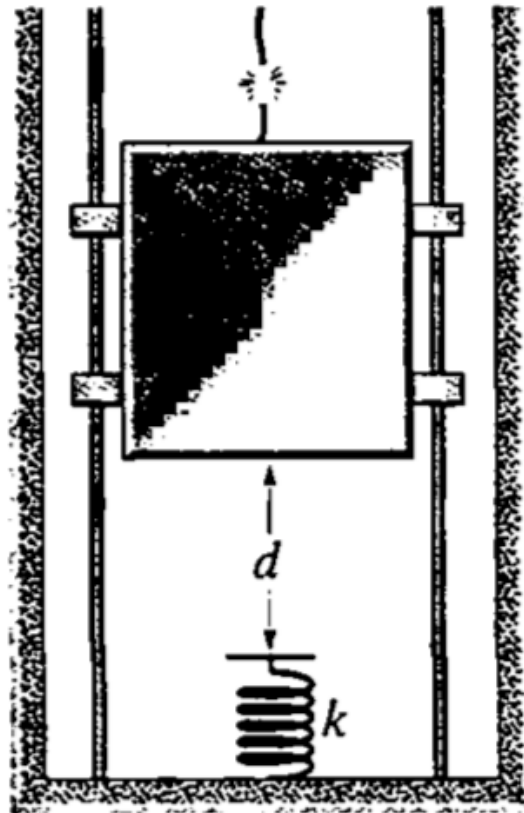

Zmiana energii mechanicznej: $W_{\vec{T}_k} + W_{\vec{N}} = \Delta E_k + \Delta E_p$ energia mechaniczna

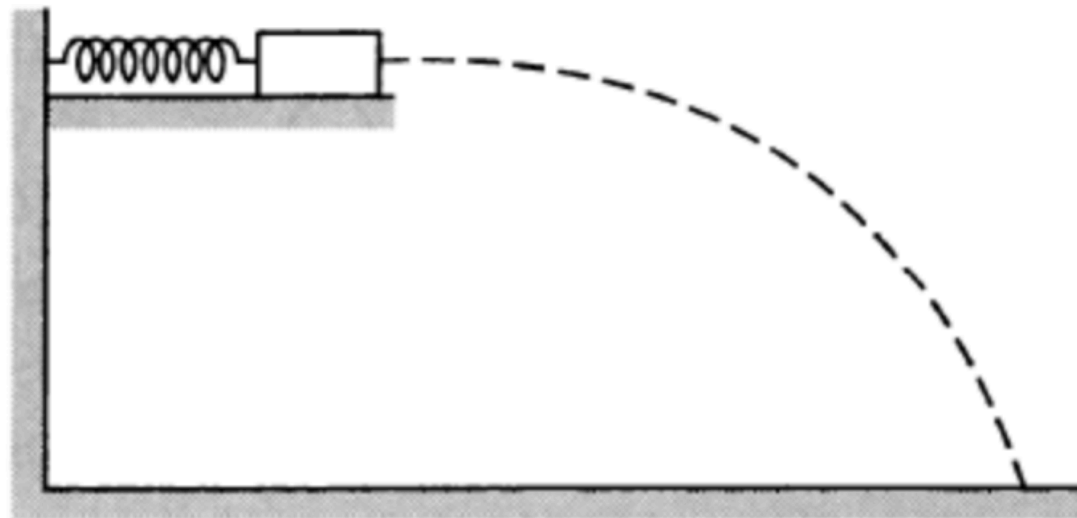
W szczególnym przypadku, gdy pracę sił niekonserwatywnych można zaniedbać ($W_{T_k}=W_N=0$):

$$\Delta E_k + \Delta E_p = 0$$

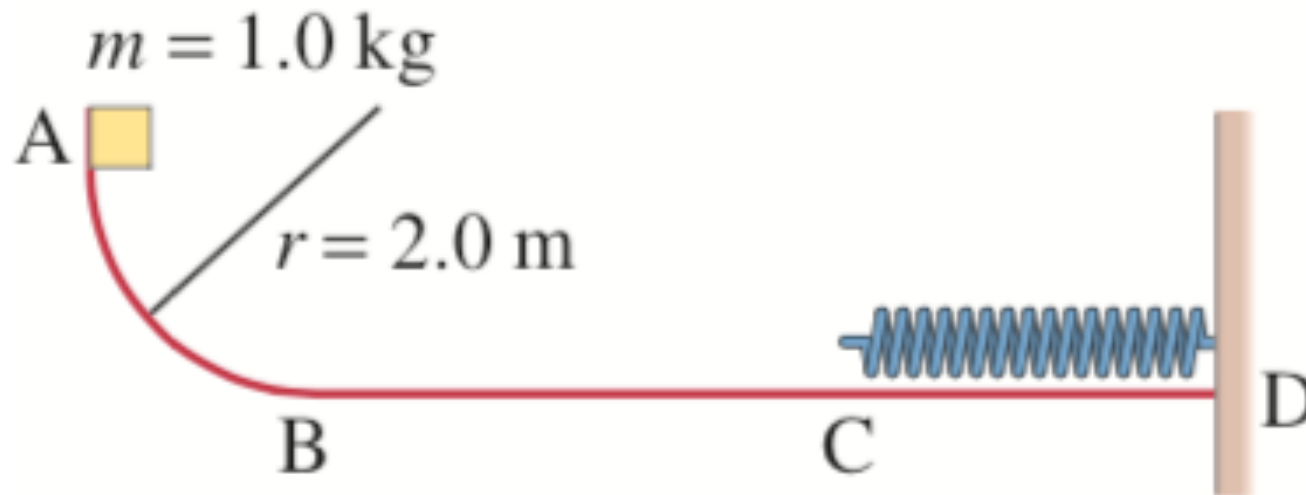
1. Inżynier projektuje sprężynę umieszczoną na dnie szybu windy. Jaką wartość powinna mieć stała sprężyny k , aby pasażerowie zostali poddani przyspieszeniu nie większemu niż $5g$ podczas hamowania do spoczynku w przypadku, gdy winda urwie się na wysokości d nad górną końcówką sprężyny? Masa windy i pasażerów wynosi M .

2. Mały blok o masie $m = 1 \text{ kg}$ jest dociskany do poziomej lekkiej sprężyny ($k = 100 \text{ N / m}$) przymocowanej na jednym końcu do ściany, w taki sposób, że sprężyna jest ściśnięta o $x = 5 \text{ cm}$. Po uwolnieniu, sprężyna wypycha bloczek zmuszając go do ruchu po idealnie gładkiej półce (brak tarcia). Bloczek odrywa się od sprężyny, dociera do krawędzi półki i upada na podłogę. Z jaką prędkością bloczek uderzy o podłogę, jeżeli półka znajduje się na wysokości $h = 2 \text{ m}$ (zaniedbujemy opory powietrza)? Przyjąć wartość przyspieszenia $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. Rozważ tor pokazany na rysunku poniżej. Odcinek AB jest ćwiartką koła o promieniu $r = 2\text{ m}$ i charakteryzuje się zaniedbywalnym tarciem. Odcinek BC ma długość $l = 3\text{ m}$ i charakteryzuje się współczynnikiem tarcia $\mu_k = 0.25$. Na odcinku CD (pod sprężyną) nie ma tarcia. Blok o masie $m = 1\text{ kg}$ zostaje uwolniony ze spoczynku w punkcie A. Po przebyciu całej drogi zatrzymuje się ściskając sprężynę na długości $x = 0.2\text{ m}$. Wyznacz: (a) prędkość bloku w punkcie B; (b) energię termiczną wyprodukowaną podczas ślizgania się bloku na odcinku BC; (c) stałą sprężystości k .

4. Punkt materialny o masie m znajdujący się początkowo w stanie spoczynku zaczyna zsuwać się po powierzchni kuli o promieniu R bez tarcia. Wykaż, że ciało odrywa się od kuli w momencie, gdy osiągnie kąt θ , dla którego $\cos\theta = 2/3$.

